

Број/Број: 01,02,03,03/11-05-1-216/11
Сарајево/Sarajevo, 01. 11. 2011.

КОЛЕГИЈУМИМА ОБА ДОМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ

КОЛЕГИЈУМУ СЕКРЕТАРИЈАТА

ЧЛАНОВИМА ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПСБиХ У ИНТЕРПАРЛАМЕНТАРНОЈ УНИЈИ

СЕКТОРУ ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ОДНОСЕ И ПРОТОКОЛ

**Предмет: Извјештај са 125. засједања Скупштине Интерпарламентарне уније,
одржаног у Берну од 15. до 19. октобра 2011. године**

Јубиларно 125. засједање Скупштине Интерпарламентарне уније одржано је од 15. до 19. октобра 2011. године у Берну. На засједању су учествовали представници 130 држава чланица и више од 1400 делегата. У делегацији Парламентарне скупштине БиХ на овом засједању били су:

1. Денис Бећировић, предједавајући Представничког дома ПСБиХ,
2. Огњен Тадић, предједавајући Дома народа ПСБиХ,
3. Драго Калабић, члан Делегације ПСБиХ у ИПУ
4. Аљоша Чамапра, секретар Заједничке службе Секретаријата ПСБиХ,
5. Марин Вукоја, секретар Дома народа ПСБиХ

На дневном реду 125. засједања Скупштине ИПУ-а биле су следеће тачке:

1. **Избор предједника и замјеника предједника 125. засједања Скупштине ИПУ-а;**
2. **Разматрање захтјева за уврштавање хитне тачке у дневни ред;**
3. **Промоција и пракса доброг управљања као средства унапређења мира и безбједности (Први стални комитет);**

4. **Прерасподјела сиромаштва а не само богатства (Други стални комитет);**
5. **Приступ здрављу као основном праву: улога парламената у рјешавању кључних изазова у осигуравању здравља жена и дјеце (Трећи стални комитет);**
6. **Извјештај ИПУ-овог Комитета за послове са УН-ом**

На свечаном отварању 125. засједања Скупштине ИПУ-а, одржаном у недјељу увече, 16. 10. 2011. године, учесницима су се обратили:

- Жан-Рене Жерманије, предсједник Националног вијећа Швајцарске
- Александар Чепет, градоначелник Берна
- Бан Ки-мун, генерални секретар УН-а, који је у свом обраћању подсетио на значај бројних стратешких тема које погађају човјечанство и позвао парламентарце да се активно укључе у њихово рјешавање без обзира да ли се ради о проблемима њихове или неке мање развијене земље.
- Тео Бен Гурибаб, предсједник Интерпарламентарне уније. У свом обраћању истакао је значај тема које су се нашле на дневном реду Скупштине будући да су то проблем с којим се цијели свијет данас суочава. Указао је на дубоке промјене кроз које пролазе земље у сјеверној Африци и Блиском истоку и тежње народа ових земља за слободом и демократијом.
- Мишелин Калми-Реј, предсједница Швајцарске која је изразила добродошлицу и званично отворила засједање.

Послије свечаног отварања, делегација ПСБиХ сусрела се са генералним секретаром УН-а, Бан Ки-муном. У срдачном сусрету предсједавајући домова изразили су поштовање према напорима Уједињених нација да подстакну међупарламентарну сарадњу као инструмент мира и бољег разумијевања у свијету те подсетили на важност мисија УН-а у мировном и послијератном процесу у нашој земљи.

Истог дана г. Денис Бећиревић и г. Огњен Тадић одржали су састанак са предсједником Националне скупштине Кувајта, г. Јасемом М. Ал-Карафием. Током разговора изражена је потреба да се политичари и пословни људи двије пријатељске земље што интензивније сусрећу како би допринијели развоју економских односа и унаприједили робну размјену између Кувајта и Босне и Херцеговине. Такође, потврђено је да ће на позив Кувајта делегација Парламентарне скупштине БиХ посјетити ову земљу почетком 2012. године, када ће бити вођени детаљнији разговори о модусима сарадње између земаља.

Ад. 1. Избор председника 125. засједања Скупштине ИПУ-а

Службени почетак засједања отворио је председник Интерпарламентарне уније г. Тео Бен Гурираб, а за председника 125. засједања Скупштине изабран је Жан-Рене Жерманије, председник Националног вијећа Швајцарске. Господин Жерманије је поздравио све присутне и изразио задовољство избором за председника Скупштине.

Ад. 2. Разматрање захтјева за уврштавање хитне тачке у дневни ред

Расправа о хитној тачки одржана је у понедељак, 17. октобра 2011. године, у поподневним сатима. Једини предлог за уврштавање хитне тачке био је "Положај људи у Сомалији погођених глађу и помоћ напорима чланова ИПУ". У расправи је учествовало 27 парламентарних делегација од којих 18 председника парламената. Током расправе сви говорници су изразили дубоку забринутост за ситуацији у Сомалији те исказали подршку својих земаља у напорима за смањење глади. Апеловано је на све парламенте да утичу на своје владе како би помогли народу Сомалије, али и да подстичу глобалну међупарламентарну сарадњу у организовању помоћи сиромашним земљама Африке.

У поподневним сатима г. Денис Бећировић сусрео се са председником Представничког дома Парламента Јапана, г. Такахиром Јокомишијем. Господин Јокомиши изразио је дубоку захвалност народу БиХ на помоћи пруженој након разорног цунамија. Нагласио је да Јапан снажно подржава територијални интегритет и стабилност Босне и Херцеговине која је од кључне важности за стабилност цијелог Западног Балкана. Изразио је наду да ће наша земља постићи снажан просперитет кроз пуни договор три највећа народа као и свих њених грађана. Господин Бећировић се такође захвалио за подршку и помоћ коју Јапан континуирано пружа Босни и Херцеговини те изразио жељу да се добри политички односи између двије земље унаприједи и кроз парламентарну сарадњу, како би се створио повољнији амбијент за снажније повезивање пословних људи и поспјешила економска сарадња. Током састанка покренута је и идеја за братимљење градова Јапана и Босне и Херцеговине, чиме би се поље сарадње проширило и на бројне друге сфере, попут културе, спорта, науке и других области.

Истог дана на маргинама засједања делегација се састала и са делегацијом Руске Федерације коју су предводили чланови Савјета Федерације и Државне Думе, г. Николај Фролов и гђа Вера Оскина. У отвореном разговору наглашено је да двије земље повезују многе ствари, од заједничке антифашистичке историје па до данашњих привредних веза које, како је истакнуто, треба поспјешивати а парламенти у том процесу могу у значајној мјери помагати кроз сталне контакте, како на највишем нивоу тако и на нивоу радних тијела. Истакнута је потреба да се учине додатни напори како

би се савременим законодавством охрабрили привредници и улагачи да активније наступају на тржишту двије земље.

Ад. 3. Пленарна расправа о промоцији и пракси доброг управљања као средством унапређења мира и безбједности (ово ће бити тачка дневног реда Првог сталног комитета на 126. засједању)

Пленарна расправа вођена је на основу извјештаја који су припремили коизвјестиоци г. М. Ђонђоси (Мађарска) и г. Ј. Ј. Мвимбу (Замбија). У нацртима извјештаја покушали су идентификовати елементе доброг управљања који доприносе миру и безбједности. У извјештајима су анализирали недавна дешавања на Блиском истоку и сјеверној Африци, са посебним освртом на револуције у Тунису и Египту. У расправи су учествовали делегати из 48 парламената. Сви делегати су нагласили важност доброг управљања које, између осталог, подразумева политичку одговорност, транспарентност, слободу медија, јачање борбе против корупције и промовисање демократије. Многи делегати из арапских земаља скренули су пажњу на политичке реформе које се одвијају у њиховим земљама те нагласили да је "арапско прољеће" било израз жеље народа за слободом и достојанством, као и да су побуне у неколико арапских земаља дошле као одговор на опресивну природу бивших или садашњих режима. Поједини делегати изнијели су став да су многе стране велике силе због својих економских и геостратешких разлога подржавале бивши режим, чиме се одгађао развој демократије у земљама као што су Тунис и Египат.

На маргинама панел-дискусије одржани су билатерални сусрети са предсједником Представничког дома Парламента Исламске Републике Ирана, г. Алијем Ларијанијем. Предсједник је том приликом поновио став да Иран подржава независност и суверенитет Босне и Херцеговине као државе равноправних народа и грађана. Истакнуо је да ирански народ гаји велике симпатије према нашој земљи те ће наставити и даље пружати снажну економску и политичку подршку Босни и Херцеговини. Господин Бећировић је захвалио на помоћи народа и Владе Ирана те изразио жељу да се везе између законодавних и извршних органа двије земље и даље развијају на обострано задовољство. Нагласио је да се Босна и Херцеговина залаже за мирољубива рјешења свих отворених свјетских питања и дијалог као начин комуникације у 21. вијеку.

Ад. 4. Прерасподјела сиромаштва а не само богатства (тема о којој ће расправљати Други стални комитет на 126. засједању)

Панел-дискусија одржана је под предједавањем г. С. Алхусеинија из Парламента Саудијске Арабије. У расправи је учествовао 31 делегат. Расправа је усредсређена на потребу темељитог преиспитивања односа између држава те потребу да се идентификују начини како да се смањи сиромаштво у свијету и побољша прерасподјела добара.

Предједавајући Представничког дома ПСБиХ, г. Денис Бећировић, учествовао је у овој панел-дискусији и расправи. У свом обраћању истакнуо је да је борба против сиромаштва врло сложена, посебно у временима у каквим смо данас. Из тог разлога потребно је уложити перманентан напор како би се искоријенило екстремно сиромаштво. Рекао је да је више него очигледно да се земље не могу борити појединачно и апеловао да се уради заједничка свеобухватна стратегија, као и да се мобилизују сви расположиви ресурси како би се искоријенило сиромаштво. Нагласио је да Босна и Херцеговина даје пуну подршку свим активностима и социјалним политикама које раде на искорјењивању сиромаштва, постизању социјалне правде и праведнијој прерасподјели добара.

Ад. 5. Приступ здрављу као основном праву: улога парламената у рјешавању кључних изазова у осигуравању здравља жена и дјеце (тема Трећи сталног комитета на 126. засједању)

Панел-дискусија о овој теми одржана је 18. октобра 2011. године у јутарњим сатима, а предједавајући панела био је г. О. Куеи-Менсах Бонсу (Гана). Више од 180 делегата присуствовало је овом панелу. Учесници су саслушали излагања др Ф. Бустрео, помоћника генералног директора Свјетске здравствене организације. Госпођа Бустрео је похвалила одређени напредак постигнут у смањењу смрти новорођенчади, дјеце и мајки као резултат заједничких напора међународне заједнице у посљедњих неколико година. Међутим, док су неке земље на путу ка постизању Миленијумских развојних циљева који се односе на здравље жена и дјеце, многе друге земље су још увијек далеко. Велики број смртних случајева мајки и новорођенчади још увијек је неприхватљив. Здравље жена и дјеце као питање људских права изазвало је дубоку забринутост парламената. Неадекватан или слаб здравствени систем и недовољни финансијски ресурси, нарочито у контексту укупног сиромаштва, маргинализација права жена, једнако као социјалне и економске неједнакости наведени су као основни узроци лошег здравља жена и дјеце. Генерални став свих говорника био је да су кључни изазови са којима се суочавају парламенти у рјешавању проблема здравља жена и дјеце недовољна буџетска издвајања за ову намјену, недостатак ресурса, неадекватна социјална заштита за незапослене и приступ информацијама у

остваривању ових права. Сви учесници панела истакли су важност јачања солидарности и партнерства са другим институцијама које раде на побољшању здравља жена и дјете.

Посљедњег дана засједања Управно вијеће је изабрало новог предсједника Интерпарламентарне уније, г. Абделвахада Радија из Марока који ће ову функцију обављати три године, односно до октобра 2014. године. Вијеће је такође суспендовало чланство Нигера и Либерије због неплаћања контрибуција посљедње три године. Усвојен је и буџет за 2012. годину у износу од 12,593,700 швајцарских франака који је због финансијске кризе умањен за 10% у односу на 2011. годину.

На маргини засједања, г. Огњен Тадић и г. Драго Калабић сусрели су се са делегацијом парламента Ирака коју је предводио члан Националног вијећа Ирака, Хумам шеик Хамуди. У отвореном разговору изражено је задовољство што је Ирак, на чијој је територији не тако давно бјеснио рат, данас стабилна земља, што потврђује и чињеница да ће крајем ове године њену територију напустити амерички војници. Истакнуто је да је то свакако прилика и да се уз добре политичке односе јачају и економски односи између двије земље. Господин Тадић подсетио је да је велики број предузећа која данас имају сједиште у Републици Српској било снажно присутно у Ираку и да те везе као и везе привреде цијеле Босне и Херцеговине треба поново успостављати. На састанку је изражена жеља за јачим контактима политичара двије земље уз обавезно укључивање привредника који би остварили снажне везе и повећали робну и сваку другу размјену. Исказана је и потреба да Ирак отвори амбасаду у Босни и Херцеговини као и да се испитају могућности да и наша земља отвори стално дипломатско представништво у Багдаду.

Такође, делегација Парламентарне скупштине БиХ сусрела се и са делегацијом Велике Британије у ИПУ, предвођеном Робертом Валтером. Парламентарце из Велике Британије нарочито је интересовало успостављање новог Савјета министара БиХ, а жељели су знати и шта се ради како би се извршила пресуда Европског суда за људска права у предмету Сејдић и Финци. У исцрпном разговору интересовали су се и за разлоге због којих Босна и Херцеговина у посљедњој години остварује врло мали напредак на путу ка Европској унији и чланству у НАТО-у. Господин Бећировић укратко их је упознао са актуелним стањем у Босни и Херцеговини и захвалио политичарима Велике Британије који су и путем писма британског министра спољних послова и америчке државне секретарке показали да не намјеравају рјешења босанскохерцеговачких проблема повезивати са било којим другим питањем у региону.

Посљедњег дана засједања предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ сусрео се са предсједницом парламента Индије, гђом Меиром Кумар. Уз констатацију да је ово први званични сусрет представника парламента двије пријатељске земље током разговора наглашена је заједничка спремност да се међупарламентарна сарадња у будућности битно поспијеши. Из тог разлога г. Бећировић упутио је позив предсједници Парламента Индије да посјети Босну и

Херцеговину. Наглашено је да за повезивање двије земље постоји огроман потенцијал и није уопште препрека да Босна и Херцеговина као мала земља и велика Индија остваре успјешну привредну сарадњу на обострано задовољство. На састанку је закључено да, иако су наше двије земље географски удаљење, наши погледи су врло блиски а повезује нас и значајан дио историје и заједничких визија оличених у дјелу маршала Тита и Џавахарлала Нехруа. Такође, исказана је намјера да секретаријат индијског парламента у оквиру развијеног програма међународне сарадње оствари везе са колегама из Секретаријата Парламентарне скупштине БиХ како би их упознала са искуствима која стичу већ шест деценија.

Засједање Скупштине завршено је у сриједу, 19. октобра 2011. године, у 18.15 часова.

Извјештај припремила:

Марина Мијачевић,
секретар Делегације ПСБиХ у ИПУ

Извјештај одобрили:

Денис Бећировић,
предсједавајући Представничког дома ПСБиХ

Огњен Тадић,
предсједавајући Дома народа ПСБиХ

Достављено:

- наслову
- а/а